

INFORMACIÓ FINANCERA 2019

10.1 INFORME DE L'ACTIVITAT

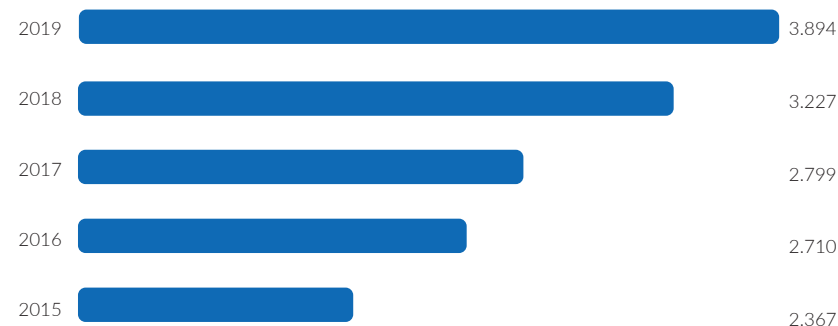

DURANT L'EXERCICI 2019, EN UN ENTORN ECONÒMIC COMPLEX, CARACTERITZAT PER CONFLICTES GEOPOLÍTIQUES, TENSIONS COMERCIALS, BAIXOS TIPUS D'INTERÈS, INCERTESES EN ELS MERCATS I MÉS NECESSITATS DE CAPITAL, DERIVADES DE LES FORTES EXIGÈNCIES REGULATÒRIES, EL GRUP HA CONTINUAT MANTENINT UN NIVELL ÒPTIM DELS SEUS PRINCIPALS INDICADORS I HA INCREMENTAT EL VOLUM DE NEGOCI.

■ ACTIU

L'actiu total del Grup, en data 31 de desembre de 2019, ha estat de 3.894.425 milers d'euros, cosa que representa un augment del 20,68 % en termes relatius i de 667.314 milers d'euros en termes absoluts respecte al tancament de l'exercici 2018. Aquest increment respon, bàsicament, a l'augment de saldos en efectiu, saldos en efectiu en bancs centrals i altres dipòsits a la vista en 347.907 milers d'euros, com a resultat d'una posició neta més gran de liquiditat de Caixa d'Enginyers (d'ara endavant l'Entitat), derivada, bàsicament, de l'increment dels dipòsits de la clientela i de l'estratègia de finançament de l'Entitat en el mercat monetari (vegeu apartat «Passiu i altres recursos gestionats» d'aquest informe); a l'increment dels valors representatius de deute en 178.576 milers d'euros; i a l'increment del crèdit a la clientela en 117.283 milers d'euros.

Evolució de l'actiu (en milions d'euros)

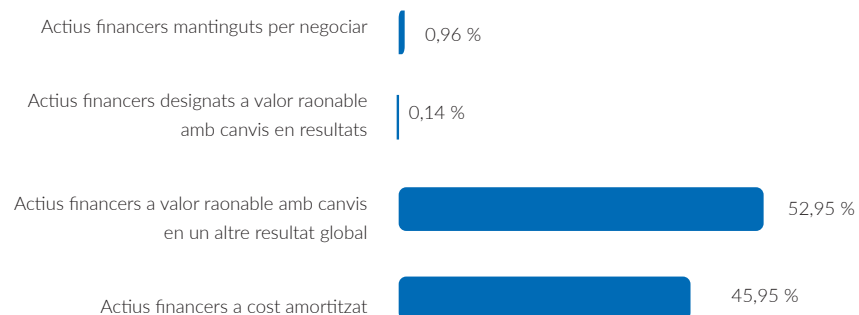

Valors representatius de deute

Les inversions en **valors representatius de deute**, que formen part de les carteres d'actius financers mantinguts per negociar, actius financers designats a valor raonable amb canvis en resultats, actius financers a valor raonable amb canvis en un altre resultat global i actius financers a cost amortitzat, han passat d'1.338.755 milers d'euros a 1.517.331 milers d'euros, en data 31 de desembre de 2018 i 2019, respectivament, i representa un augment de 178.576 milers d'euros (13,34 %, en termes relatius). Aquestes posicions engloben, majoritàriament, bons representatius de deute sobirà, principalment, espanyol.

Tot seguit, es mostra la distribució de les inversions en valors representatius de deute, per tipus de cartera, en data 31 de desembre de 2019.

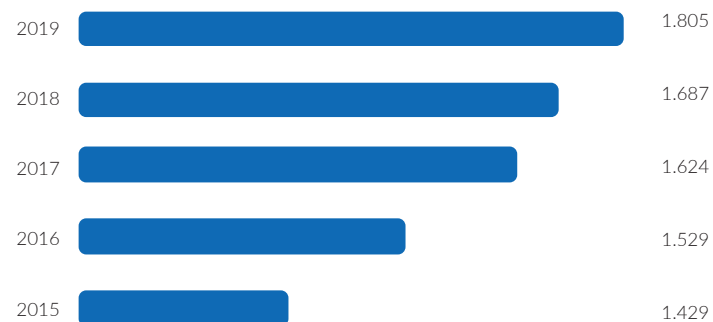
Distribució de les inversions en valors representatius de deute per tipus de cartera (%)

Crèdit a la clientela

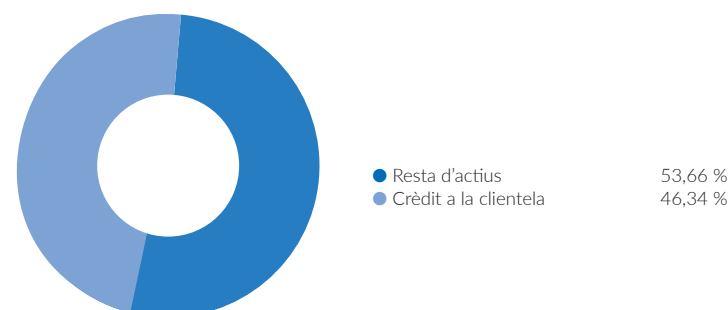
El **crèdit a la clientela**, que es registra en l'epígraf de préstecs i avançaments, que forma part de la cartera d'actius financers a cost amortitzat, ha experimentat un increment de 117.283 milers d'euros (6,95 %, en termes relatius) i ha assolit la xifra d'1.804.508 milers d'euros, al tancament de l'exercici 2019, enfront d'1.687.225 milers d'euros de l'exercici anterior.

Evolució del crèdit a la clientela (en milions d'euros)

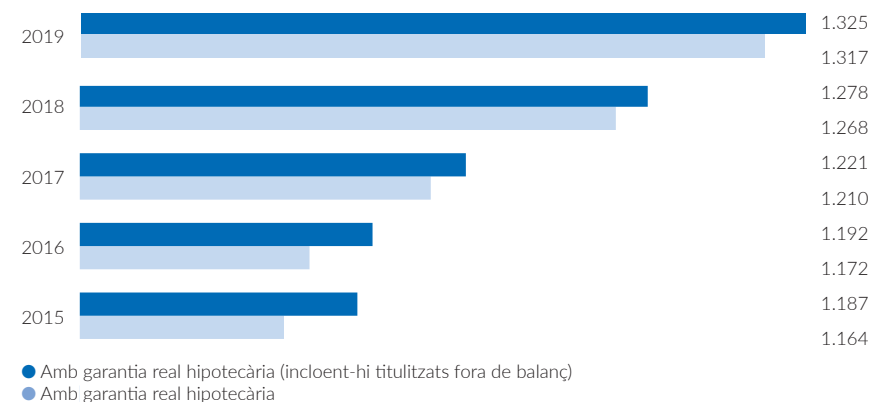
El crèdit a la clientela, en data 31 de desembre de 2019, representa un 71,85 % de la cartera d'actius financers a cost amortitzat i un 46,34 % de l'actiu total.

Crèdit a la clientela i resta d'actius respecte al total de l'actiu (%)

Dins del crèdit a la clientela, el crèdit **amb garantia hipotecària** ha incrementat en 49.236 milers d'euros (3,88 %, en termes relatius) i ha assolit la xifra d'1.317.488 milers d'euros, en data 31 de desembre de 2019. Aquesta cartera representa un 73,01 % del total del crèdit a la clientela i un 33,83 % de l'actiu total en la mateixa data.

Evolució del crèdit a la clientela amb garantia hipotecària (en milions d'euros)

Per la seva banda, el nombre d'operacions de crèdit amb garantia hipotecària formalitzades durant l'exercici 2019 ha ascendit a 1.063, i l'import total del nou finançament atorgat ha estat de 184.484 milers d'euros.

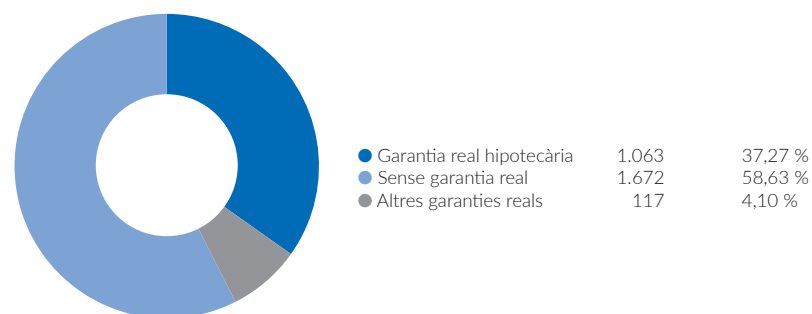
També cal assenyalar l'increment en 42.160 milers d'euros (13,35 %, en termes relatius) registrat en el crèdit a la clientela **sense garantia real**, que ha assolit els 357.933 milers d'euros al tancament de l'exercici 2019 enfront dels 315.773 milers d'euros de l'exercici anterior. Per la seva banda, el nombre d'operacions sense garantia real formalitzades durant l'exercici 2019 ha ascendit a 1.672, i l'import total del nou finançament atorgat ha estat de 184.759 milers d'euros.

En aquest sentit, el nombre d'operacions, considerant, addicionalment, el crèdit a la clientela **amb altres garanties reals**, ha ascendit a 2.852, i l'import total del finançament atorgat ha estat de 381.309 milers d'euros.

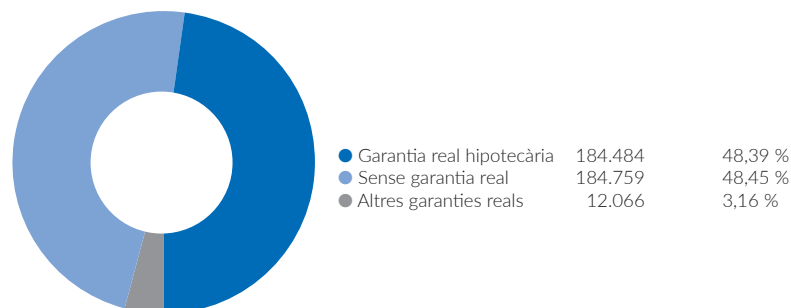
La **distribució del crèdit a la clientela i la seva evolució** mostren el manteniment d'una bona qualitat del crèdit, emparada, en gran part, per garanties reals, majoritàriament hipotecàries.

En el quadre següent, es mostra la distribució de les garanties que emparen el crèdit a la clientela amb risc normal i risc normal en vigilància especial.

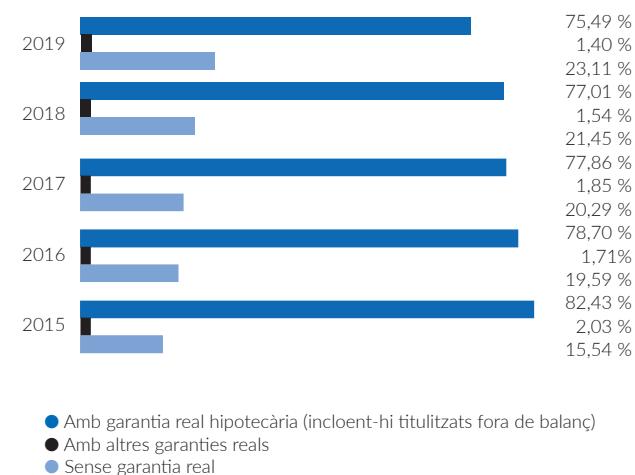
Distribució del nombre d'altres de préstecs i crèdits (nombre d'operacions i %)

Distribució de l'import d'altres de préstecs i crèdits (import en milers d'euros i %)

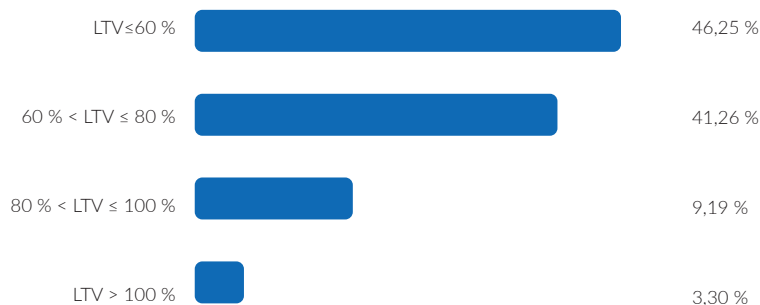

Evolució de la distribució del crèdit a la clientela amb risc normal i risc normal en vigilància especial per tipus de garantia (%)

El crèdit **amb garantia hipotecària a les llars** per a l'adquisició de l'habitatge representa el 80 % del crèdit amb garantia real hipotecària. El 87,51 % d'aquest crèdit presenta un loan to value (LTV) inferior o igual al 80 %, i es prenen com a referència per al seu càlcul les taxacions convenientment actualitzades el 31 de desembre de 2019, d'acord amb la distribució per LTV que es mostra a continuació.

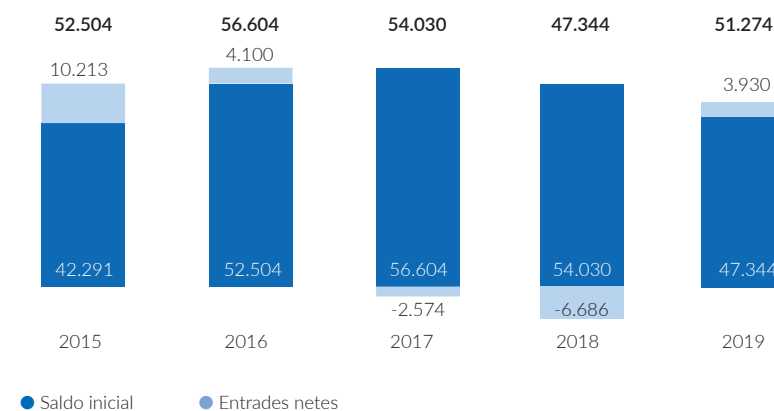
Distribució per LTV del crèdit hipotecari a les llars per a l'adquisició d'habitatge (%)

A més, les **operacions de refinançament i reestructuració**, al tancament de l'exercici 2019, s'han situat en 18.156 milers d'euros, que representen un 1,01 % del total del crèdit a la clientela, i s'han refinançat o reestructurat 1.929 milers d'euros durant l'exercici 2019.

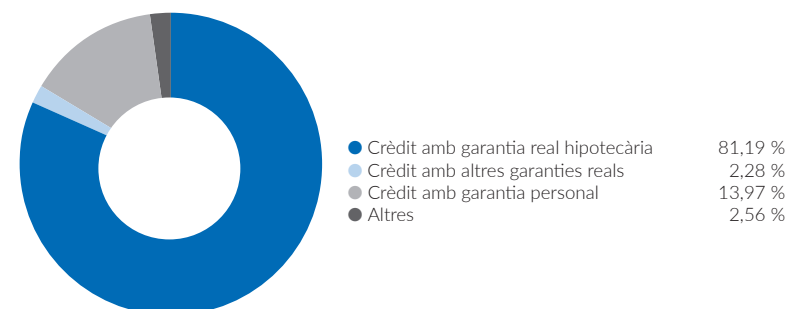
El **crèdit dubtós**, en data 31 de desembre de 2019, s'ha situat en 51.274 milers d'euros respecte als 47.344 milers d'euros del tancament de l'exercici anterior.

Evolució del crèdit dubtós (en milers d'euros)

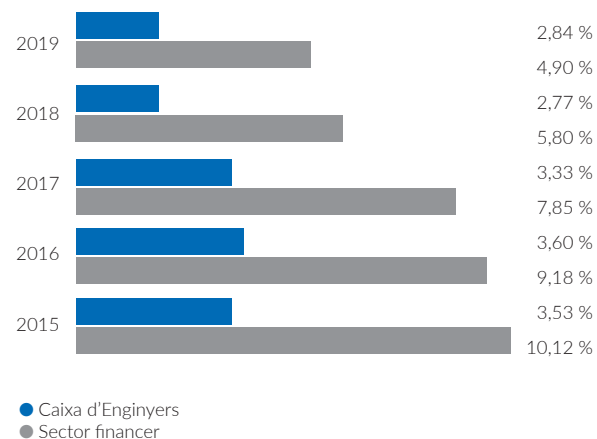
El crèdit dubtós, en data 31 de desembre de 2019, es distribueix en 41.631 milers d'euros corresponents a la cartera de préstecs i crèdits amb garantia hipotecària i 9.643 milers d'euros corresponents a la resta de préstecs i crèdits, la qual cosa representa un 81,19 % i un 18,81 %, respectivament.

Distribució del crèdit dubtós per tipus de garantia (%)

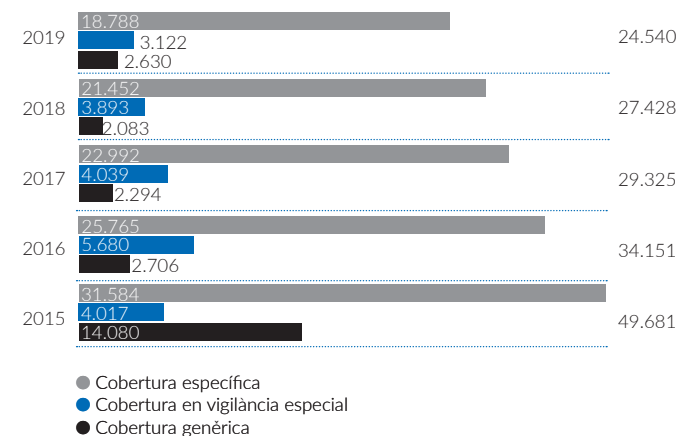
Adicionalment, els actius dubtosos, en data 31 de desembre del 2019, corresponen a imports classificats per morositat i per raons diferents de la morositat per un import de 32.015 i 19.259 milers d'euros, respectivament. La **ràtio de morositat**, que incorpora la totalitat de crèdits dubtosos, en data 31 de desembre de 2019, s'ha situat en el 2,84 % enfront del 2,77 % de 31 de desembre de 2018. Cal destacar que l'Entitat ha mantingut la ràtio de morositat considerablement per sota de la mitjana del sector financer, que s'ha situat, al tancament de l'exercici 2019, en el 4,9 %, com a resultat de l'aplicació d'una política de concessió de crèdit rigorosa, de la qualitat dels actius i de les seves garanties.

Evolució de la ràtio de morositat (%)

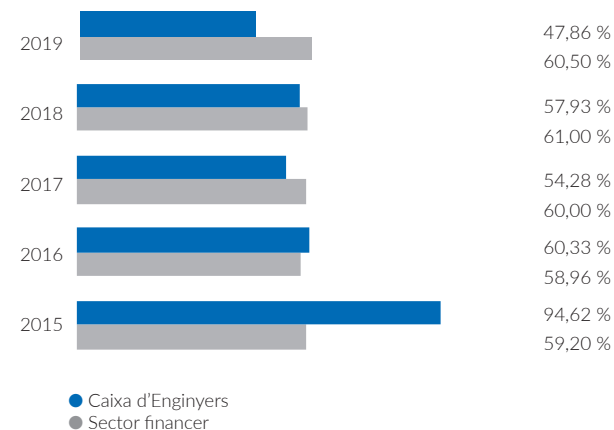

Per la seva part, la **cobertura de la pèrdua per risc de crèdit** ascendeix a 24.540 milers d'euros el 31 de desembre de 2019, i la ràtio de cobertura associada al crèdit a la clientela s'ha situat en el 47,86 %.

Cobertura de la pèrdua per risc de crèdit (en milers d'euros)

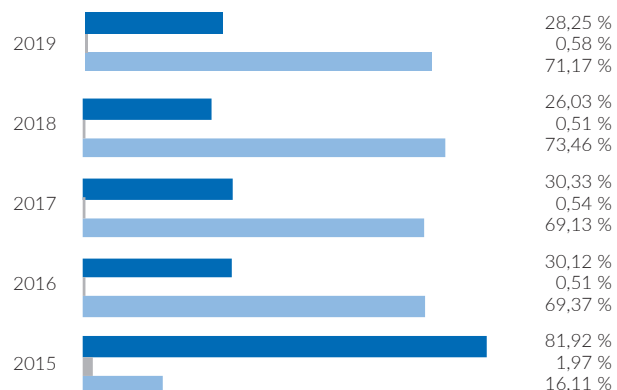

Evolució de la ràtio de cobertura (%)

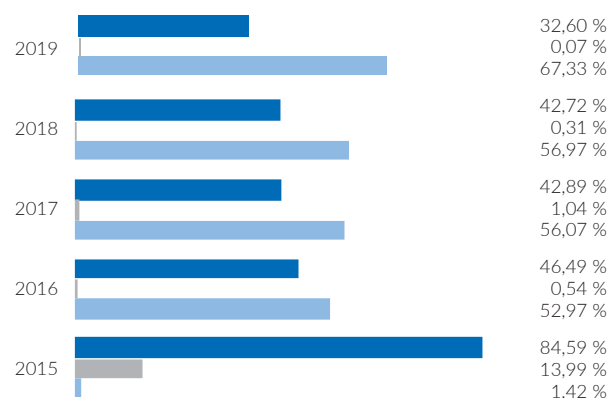

Cal assenyalar que el 28,25 %, el 32,60 % i el 64,59 % de les **cobertures per a risc normal, risc normal en vigilància especial i risc dubtós**, respectivament, estan cobrint actius emparats per garantia hipotecària.

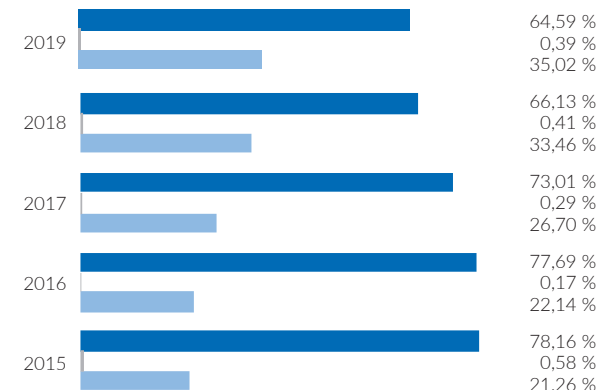
Evolució de la distribució de la cobertura per a risc normal (%)

Evolució de la distribució de la cobertura per a risc normal en vigilància especial (%)

Evolució de la distribució de la cobertura per a risc dubtós (%)

- Operacions amb garantia real sobre l'habitatge
- Operacions amb altres garanties reals
- Operacions sense garantia real

La disminució de les provisions de la cartera d'inversió creditícia i, per tant, l'evolució de la ràtio de cobertura, en els últims cinc exercicis, respon, d'una banda, a la prudent gestió del risc de crèdit que realitza l'Entitat, que li ha permès mantenir i fins i tot millorar la ràtio de morositat, així com mantenir una cartera amb una elevada cobertura de garanties eficaces; i, d'altra banda, al resultat d'aplicar el

nou Annex IX, que va entrar en vigor l'1 d'octubre de 2016, a l'empara del qual es calculen les cobertures de risc normal sobre la base del net entre el risc i la garantia, enfront del càlcul sobre el risc brut d'acord amb l'anterior Annex IX.

Els **actius adjudicats**, que corresponen a actius rebuts per l'Entitat en pagament de deutes, s'han situat en 1.456 milers d'euros, en data 31 de desembre de 2019, enfront dels 2.131 milers d'euros del tancament de l'exercici anterior. El volum d'aquesta cartera, en data 31 de desembre de 2019, representa el 0,04 % de l'actiu total. Cal assenyalar, així mateix, que la gestió dels actius adjudicats la fa la mateixa Entitat.

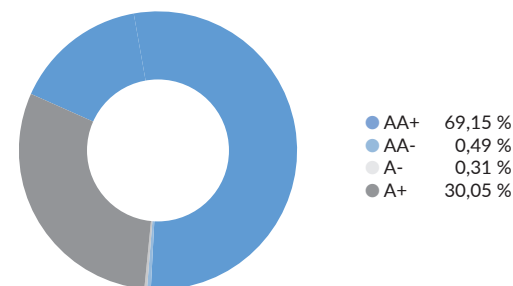
La **titulització hipotecària** és el procés mitjançant el qual una entitat financera cedeix els drets de crèdit hipotecari que té en l'actiu del seu balanç i els transforma en actius financers negociables en mercats organitzats. És, per tant, un instrument de finançament pel qual s'utilitzen drets de crèdit il·líquids com a element col·lateral per convertir-se en actius financers líquids negociables.

Caixa d'Enginyers ha participat en cinc programes de titulització hipotecària multicedents, dels quals, actualment, tres continuen vigents amb un import pendent d'amortitzar, el 31 de desembre de 2019, de 26.541 milers d'euros, davant un import inicial de 241 milions d'euros.

A més, l'Entitat ha realitzat, com a cedent única, dos programes de titulització d'actius hipotecaris, el fons Caixa Enginyers TDA 1, Fons de Titulització d'Actius, i el fons Caixa Enginyers AyT 2, Fons de Titulització d'Actius, per un import inicial de 270 milions i 450 milions d'euros, respectivament. En data 31 de desembre de 2019, l'import pendent d'amortització, agregat per a les dues titulitzacions, és de 363.970 milers d'euros.

A continuació, s'inclou la distribució per qualificació creditícia dels bons emesos¹ pels cinc programes de titulització d'actius vigents, que l'Entitat manté en cartera en data 31 de desembre de 2019 per un import total de 391.548 milers d'euros.

Distribució dels bons per qualificació creditícia (%)

Vegeu l'apartat «6. Gestió del risc» d'aquest informe, en el qual es fa una anàlisi exhaustiva dels diferents riscos assumits pel Grup.

¹ El ràting assignat, seguint els criteris establerts en el Reglament (UE) núm. 575/2013 del Parlament Europeu i del Consell, de 26 de juny de 2013, sobre els requisits prudencials de les entitats de crèdit i les empreses d'inversió, en el qual s'assenyala que en cas de disposar de dues avaluacions creditícies de diferents agències de ràting, es correspon amb la qualificació més baixa.

■ VOLUM DE NEGOCI

El **volum de negoci**, definit, a nivell de gestió, com la suma del crèdit a la clientela (brut) i els recursos gestionats de tercers (bruts), s'ha situat en 7.143.123 milers d'euros, en data 31 de desembre de 2019, enfront dels 6.190.394 milers d'euros de 31 de desembre de 2018, fet que representa un augment de 952.729 milers d'euros (15,39 %, en termes relatius).

Tot seguit, es detalla la distribució del volum de negoci.

	2019	2018	Variació (abs)	Variació (%)
Crèdit a la clientela brut	1.799.885	1.697.104	102.781	6,06 %
Recursos gestionats del passiu bruts	3.337.913	2.762.080	575.833	20,85 %
Recursos gestionats fora de balanç	2.005.325	1.731.210	274.115	15,83 %
Total Volum de negoci	7.143.123	6.190.394	952.729	15,39 %

En milers d'euros.

Vegeu els apartats «Actiu» i «Passiu i altres recursos gestionats» d'aquest informe, en els quals es fa una anàlisi detallada del crèdit a la clientela i dels recursos gestionats de tercers, respectivament.

■ PASSIU I ALTRES RECURSOS GESTIONATS

Recursos gestionats

El total de **recursos gestionats de tercers** (bruts) i **fons propis** (sense resultat) s'han situat, en data 31 de desembre de 2019, en 5.543.338 milers d'euros enfront dels 4.658.349 milers d'euros de 31 de desembre de 2018, fet que representa un augment de 884.989 milers d'euros (19,00 %, en termes relatius).

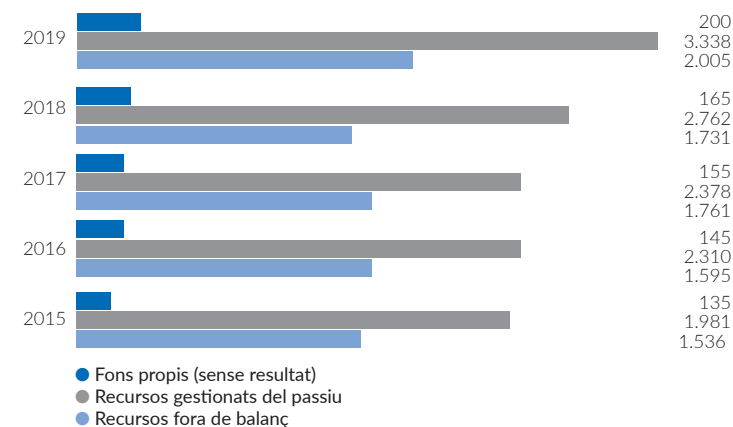
Tot seguit, es detalla la distribució dels recursos gestionats.

	2019	2018	Variació (abs)	Variació (%)
Fons propis (sense resultat)	200.100	165.059	35.041	21,23 %
Recursos gestionats del passiu bruts	3.337.913	2.762.080	575.833	20,85 %
Recursos gestionats fora de balanç	2.005.325	1.731.210	274.115	15,83 %
Total recursos gestionats de tercers i fons propis	5.543.338	4.658.349	884.989	19,00 %
Dels quals: Totals Recursos gestionats de clients	4.961.757	4.362.923	598.834	13,73 %

En milers d'euros.

Adicionalment, a continuació, es presenta la seva evolució durant els últims cinc exercicis, segons la seva classificació.

Recursos gestionats i fons propis (en milions d'euros)

Recursos gestionats del passiu

Els **recursos gestionats de tercers del passiu (bruts)** s'han situat, en data 31 de desembre de 2019, en 3.337.913 milers d'euros, en comparació amb els 2.762.080 milers d'euros de 31 de desembre de 2018, fet que representa un increment de 575.833 milers d'euros (20,85 %, en termes relatius).

Els **dipòsits de la clientela** (nets) han incrementat en 567.088 milers d'euros (21,55 %, en termes relatius) i s'han situat, en data 31 de desembre de 2019, en 3.199.133 milers d'euros enfront dels 2.632.045 milers d'euros del tancament de l'exercici 2018.

Evolució dels dipòsits de la clientela (en milions d'euros)

La composició dels dipòsits de la clientela, segons la seva naturalesa, presenta la distribució següent.

	2019	2018	Variació (abs)	Variació (%)
Dipòsits a la vista	2.351.999	2.042.480	309.519	15,15 %
Dipòsits a termini	515.582	527.887	(12.305)	(2,33 %)
Cessions temporals d'actius	331.270	61.210	270.060	441,20 %
Ajustos per valoració	282	468	(186)	(39,78 %)
Total Dipòsits de clients	3.199.133	2.632.045	567.088	21,55 %

En milers d'euros.

El **finançament del Banc Central Europeu** ha incrementat en 27 milions d'euros i s'ha situat, al tancament de l'exercici 2019, en 127 milions d'euros. Tot aquest volum de finançament correspon a la liquiditat obtinguda a través dels programes de finançament a llarg termini del BCE (TLTRO II i TLTRO III), que s'estan traslladant íntegrament als socis a través de la concessió de crèdit.

Finalment, cal destacar que el Grup ha mantingut una **ràtio de liquiditat estructural** del 166,66 % (un LTD, **loan to deposit**, del 60,00 %) al tancament de l'exercici 2019, més de 65 punts per sobre de la mitjana del sector financer, un aspecte que manifesta la seva posició excel·lent de liquiditat i que li permet fer front a canvis de l'entorn financer, així com a episodis d'estrès en els mercats financers. Al seu torn, aquesta situació òptima de liquiditat li permet disposar d'una àmplia oferta de finançament per als socis i per a l'economia (vegeu el capítol «6. Gestió del risc» d'aquest informe).

Recursos gestionats de fora de balanç

Els **recursos gestionats de fora de balanç** s'han situat en 2.005.325 milers d'euros, en data 31 de desembre de 2019, respecte als 1.731.210 milers d'euros de 31 de desembre de 2018, fet que representa un augment del 15,83 % en termes relatius.

Tot seguit, es detalla la distribució dels recursos gestionats de fora de balanç.

	2019	2018	Variació (abs)	Variació (%)
Fons d'inversió	989.538	845.281	144.257	17,07 %
Fons d'inversió interns	679.464	554.433	125.031	22,55 %
Fons d'inversió externs	310.074	290.848	19.226	6,61 %
Assegurances	568.178	460.238	107.940	23,45 %
Fons de pensions interns	284.962	211.721	73.241	34,59 %
Fons de pensions externs	8.932	8.522	410	4,81 %
Pla de previsió assegurat	103.020	109.618	(6.598)	(6,02 %)
Pla individual d'estalvi sistemàtic	94.676	73.485	21.191	28,84 %
Rendes vitalícies	9.429	9.283	146	1,57 %
SIALP	64.064	46.192	17.872	38,69 %
Assegurances de vida estalvi	3.095	1.417	1.678	118,42 %
Valors	447.609	425.691	21.918	5,15 %
Renda variable	350.697	327.056	23.641	7,23 %
Renda fixa	96.912	98.635	(1.723)	(1,75 %)
Total recursos gestionats de fora de balanç	2.005.325	1.731.210	274.115	15,83 %
Gestió Discrecional de Carteres	301.653	248.313	53.340	21,48 %
SGDC Fons Insígnia	137.224	112.838	24.386	21,61 %
SGDC Fons 70/30	159.278	131.393	27.885	21,22 %
SGDC Borsa Prèmium	5.151	4.082	1.069	26,19 %

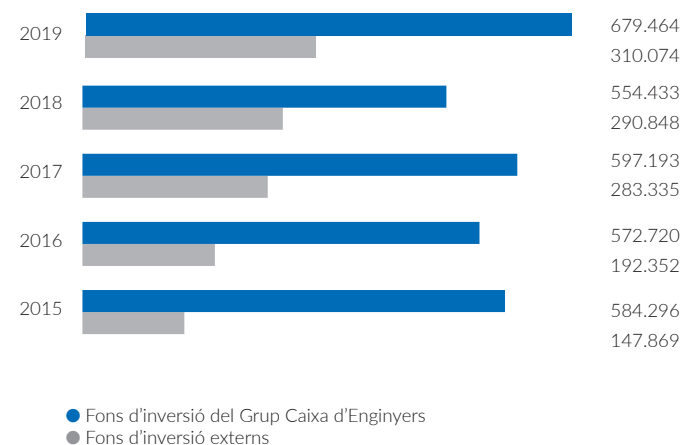
En milers d'euros.

Fons d'inversió

El patrimoni dels **fons d'inversió** gestionat per Caixa d'Enginyers Gestió i el patrimoni dels **fons d'inversió externs** comercialitzats pel Grup, que formen part dels **recursos gestionats de fora de balanç**, en el seu conjunt, s'han situat, al tancament de l'exercici 2019, en 989.538 milers d'euros, fet que representa un augment del 17,07 %, en termes relatius, derivat, bàsicament, de l'estratègia adoptada per l'Entitat de proporcionar una àmplia oferta de serveis d'inversió als socis, el tractament fiscal dels quals és més favorable que el dels productes d'estalvi tradicionals, en un entorn financer de tipus d'interès reduïts.

Tot seguit, es mostra l'evolució dels fons d'inversió comercialitzats pel Grup durant els últims cinc exercicis.

Evolució dels fons d'inversió comercialitzats (en milers d'euros)

El patrimoni total dels fons d'inversió gestionat per Caixa Enginyers Gestió, en data 31 de desembre de 2019, s'ha situat en 694.363 milers d'euros enfront dels 563.702 milers d'euros de l'exercici anterior, la qual cosa representa un augment del 23,18 %, en termes relatius.

Tot seguit, s'indica la distribució dels fons d'inversió gestionats per Caixa Enginyers Gestió per tipus de fons.

	2019	2018	Variació (%)
FI de Renda Fixa Curt Termini	24.092	13.498	78,49 %
FI de Renda Fixa Internacional	99.221	72.696	36,49 %
FI de Renda Variable Euro	64.486	64.824	(0,52 %)
FI de Renda Variable Internacional	158.366	121.513	30,33 %
FI de Renda Fixa Mixta Internacional	205.678	134.720	52,67 %
FI de Renda Variable Mixta Internacional	86.608	58.736	47,45 %
FI Garantit Renda Variable	0	36.618	(100,00 %)
FI Retorn Absolut	55.912	61.097	(8,49 %)
Total Fons d'inversió	694.363	563.702	23,18 %

En milers d'euros.

El nombre total de comptes de partícips dels fons d'inversió gestionats s'ha situat en 35.398 i 32.928 comptes, en data 31 de desembre de 2019 i 2018, respectivament, la qual cosa representa un increment del 7,50 %.

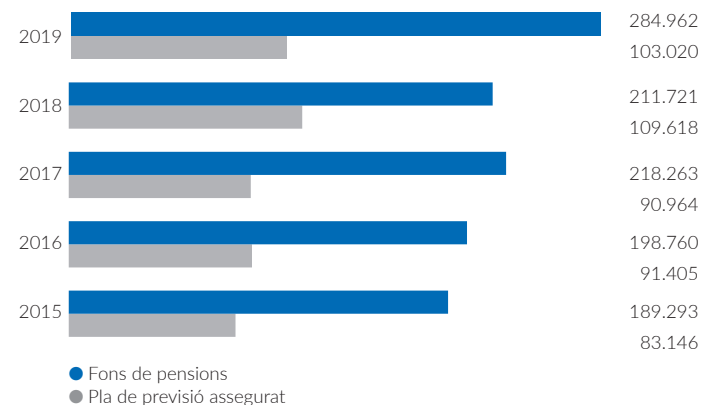
Previsió social complementària

La previsió social complementària, corresponent als drets consolidats dels **fons de pensions** i a la provisió matemàtica del **pla de previsió assegurat**, gestionada per la filial Caixa d'Enginyers Vida, s'ha situat, en data 31 de desembre de 2019, en 387.982 milers d'euros enfront dels 321.339 milers d'euros de 31 de desembre de 2018, fet que representa un increment del 20,74 %.

Tot seguit, es mostra l'evolució dels fons de pensions i del pla de previsió assegurat en els últims cinc exercicis.

Evolució dels fons de pensions i del pla de previsió assegurat

(en milers d'euros)

La distribució per tipus dels fons de pensions i del pla de previsió assegurat, el dos gestionats per Caixa d'Enginyers Vida, és la següent.

	2019	2018	Variació (%)
FP d'Ocupació	9.748	8.739	11,55 %
FP de Renda Fixa	18.385	11.258	63,31 %
FP de Renda Variable	108.771	78.137	39,21 %
FP de Renda Fixa Mixta	83.411	57.692	44,58 %
FP de Renda Variable Mixta	64.647	51.594	25,30 %
FP Garantit	0	4.301	(100,00 %)
PPA	103.020	109.618	(6,02 %)
Total Fons de pensions i PPA	387.982	321.339	20,74 %

En milers d'euros.

A més, el nombre total de comptes de partícips dels fons de pensions s'ha situat en 15.957 i 13.858 comptes, en data 31 de desembre de 2019 i 2018, respectivament, la qual cosa ha representat un increment del 15,15 %.

Gestió Discrecional de Carteres

El Servei de Gestió Discrecional de Carteres de Caixa d'Enginyers ha tancat l'exercici 2019 amb un patrimoni gestionat de 301.653 milers d'euros, fet que representa un increment del 21,48 % respecte al tancament de l'exercici anterior. Aquest servei d'inversió ofereix una resposta immediata i dinàmica de gestió en funció de la successió de fets que es produeixen en els mercats financers.

Vegeu el capítol «2. Estratègia – Som Caixa d'Enginyers» d'aquest informe, en el qual s'amplia la informació relativa als productes gestionats pel Grup.

FONS PROPIS

Els **fons propis** del Grup, en data 31 de desembre de 2019, s'han situat en 212.831 milers d'euros enfront dels 176.283 milers d'euros del tancament de l'exercici anterior.

Evolució dels fons propis (en milers d'euros)

El **capital social**, en data 31 de desembre de 2019, ha ascendit a 100.353 milers d'euros enfront dels 73.865 milers d'euros del tancament de l'exercici anterior. Aquest increment es deu al fet que, en virtut de l'autorització acordada per l'Assemblea General Ordinària de Socis de l'Entitat, celebrada el 4 de juny de 2019, el Consell Rector de l'Entitat, celebrat el 25 de juliol de 2019, va procedir a aprovar una ampliació del capital social per un import de 24.960 milers d'euros. L'emissió va ser subscrita en la seva totalitat i desemborsada en efectiu pels socis existents.

Evolució del capital social (en milers d'euros)

En data 31 de desembre de 2019, el nombre de socis amb aportacions al capital social s'ha situat en 25.872, amb un total d'1.045.348 títols de Caixa d'Enginyers. Les entitats dependents del Grup Caixa d'Enginyers tenen 44.355 títols per un valor nominal unitari de 96 euros, la qual cosa representa un total de 4.258 milers d'euros de valor nominal i un 4,24 % del total del capital social de l'Entitat.

Com a cooperativa de crèdit, Caixa d'Enginyers manté una estructura de capital molt atomitzada, que compleix en tot moment amb els límits marcats en els Estatuts, de manera que no hi ha cap soci que tingui títols cooperatius per un import superior al 2,50 % del capital social, en el cas de persones físiques, o al 10,00 %, en el cas de persones jurídiques.

Les participacions més significatives en el capital social de l'Entitat, per part de persones jurídiques, corresponen a la Fundació Privada de la Caixa d'Enginyers i a Consumidors i Usuaris dels Enginyers, S. Coop. C. Ltda., amb el 3,28 % i el 0,74 %, respectivament, en data 31 de desembre de 2019. Pel que fa a les participacions per part de persones físiques, el grau elevat d'atomització de socis de l'Entitat comporta que la participació individual més elevada se situï, en data 31 de desembre de 2019, únicament en l'1,96 %.

La base social del Grup Caixa d'Enginyers ha augmentat en 16.702 socis durant l'exercici 2019 i ha assolit un total de 204.112 socis el 31 de desembre el 2019.

Tot seguit, es mostra l'evolució de la base social en els últims cinc exercicis.

Evolució del nombre de socis

El 93,06 % dels socis del Grup són persones físiques i el 6,94 % són persones jurídiques, fet que situa la xifra de socis, quant a persones físiques i jurídiques, en 189.955 i 14.157, respectivament, en data 31 de desembre de 2019.

Les **reserves** del Grup s'han situat, en data 31 de desembre de 2019, en 104.005 milers d'euros, una xifra que representa un augment del 8,96 % respecte a l'exercici anterior. Les reserves suposen el 48,87 % dels fons propis.

Evolució de les reserves (en milers d'euros)

10.2 RESULTATS

■ RESULTAT CONSOLIDAT

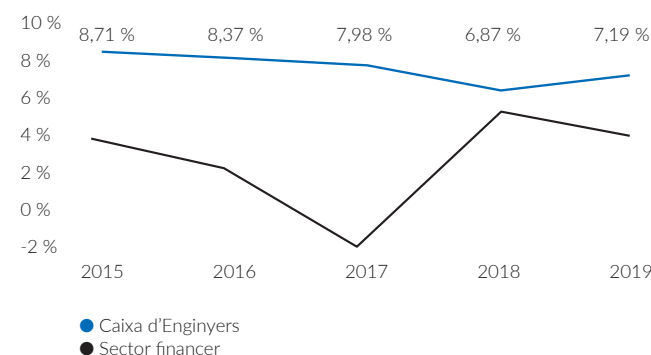
El **resultat de l'exercici del Grup**, en data 31 de desembre de 2019, ha estat de 12.822 milers d'euros, fet que representa un increment del 14,87 % respecte als 11.162 milers d'euros amb què va tancar l'exercici 2018. Aquest increment respon, bàsicament, a un augment del volum de negoci, combinat amb una bona evolució dels mercats, així com a una activitat transaccional més gran dels socis, que ha permès situar el resultat del negoci core (marge d'interessos i comissions netes menys despeses d'explotació) en 9.495 milers d'euros respecte als 7.012 milers d'euros de l'exercici anterior, fet que representa un increment del 35,41 %.

Evolució del resultat consolidat (en milers d'euros)

2019		12.822
2018		11.162
2017		12.240
2016		12.021
2015		11.637

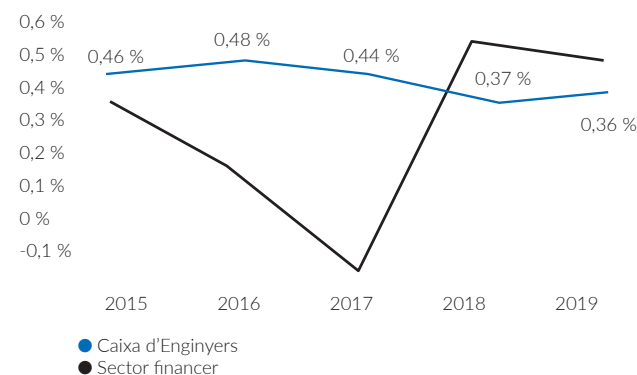
L'evolució del resultat, juntament amb el creixement dels fons propis que, per la seva banda, ha permès potenciar la fortalesa financera del Grup (vegeu l'apartat «Fons propis» d'aquest informe), han situat la **rendibilitat sobre fons propis mitjans (ROE)**, al tancament de l'exercici 2019, en el 7,19 % enfront del 6,87 % de l'exercici anterior.

Evolució de la rendibilitat sobre recursos propis mitjans (ROE)

Per la seva banda, la rendibilitat sobre actius mitjans (ROA) s'ha situat en el 0,36 %, en data 31 de desembre de 2019, enfront del 0,37 % de l'exercici anterior.

Evolució de la rendibilitat sobre actius mitjans (ROA)

El **marge d'interessos** s'ha situat, durant l'exercici 2019, en 33.728 milers d'euros, per la qual cosa ha registrat una disminució de 378 milers d'euros (-1,11 %, en termes relatius) respecte a l'exercici 2018. Aquesta disminució es deu, bàsicament, a la baixada prolongada dels tipus d'interès, que ha afectat, fonamentalment, la rendibilitat de les posicions renovades de la cartera de renda fixa.

Evolució del marge d'interessos (en milers d'euros)

El **net entre ingressos i despeses** per comissions s'ha situat en 28.362 milers d'euros, en data 31 de desembre de 2019, respecte als 21.338 milers d'euros registrats el desembre de 2018, la qual cosa representa un augment de 7.024 milers d'euros (32,92 %, en termes relatius).

Concretament, els **ingressos per comissions** han passat de 23.846 milers d'euros a 30.660 milers d'euros, en data 31 de desembre de 2018 i 2019, respectivament, la qual cosa representa un increment de 6.814 milers d'euros (28,58 %, en termes relatius), degut, bàsicament, a l'increment del volum de negoci (vegeu l'apartat «Volum de negoci» d'aquest informe); al bon comportament dels mercats, que ha afavorit, principalment, la bona evolució dels fons d'inversió i de la Gestió Discrecional de Carteres (vegeu l'apartat «Passiu i altres recursos gestionats - Recursos gestionats de fora de balanç» d'aquest informe); i a una activitat més gran dels socis, principalment, per operativa amb targetes, domiciliació de nòmines, gestió de rebuts i resta d'operativa.

El **resultat net d'operacions financeres** ha ascendit a 7.506 milers d'euros al tancament de l'exercici 2019, fruit, bàsicament, de la materialització de part de les plusvàlues latents de la cartera d'actius financers a valor raonable amb canvis en un altre resultat global, aprofitant la conjuntura dels mercats, favorable per als esmentats actius.

El **net entre altres ingressos i despeses d'explotació** ha disminuït en 1.227 milers d'euros, principalment, per l'increment de les altres despeses d'explotació en 945 milers d'euros, fruit, bàsicament, d'una major contribució anual al Fons de Garantia de Dipòsits d'Entitats de Crèdit (FGDEC) i d'una meritació més gran de l'Impost sobre els Dipòsits en les Entitats de Crèdit (IDEC) en 623 i 175 milers d'euros, respectivament, com a conseqüència de l'increment dels dipòsits dels socis. Cal assenyalar que la despesa total de l'exercici 2019 destinada a l'FGDEC i a l'IDEC, juntament amb el Fons Únic de Resolució (FUR), s'ha situat en 4.874 milers d'euros.

Com a resultat de les diferents magnituds exposades, el **marge brut**, en data 31 de desembre de 2019, s'ha situat en 67.186 milers d'euros enfront dels 58.258 milers d'euros amb què va tancar l'exercici 2018, fet que representa un increment del 15,32 %. Cal assenyalar que el marge d'interessos i les comissions netes representen el 92,42 % del marge brut al tancament de l'exercici 2019.

Evolució del marge brut (en milers d'euros)

Les **despeses d'explotació** (despeses d'administració i amortitzacions) han augmentat un 8,60 % respecte a l'exercici anterior, com a conseqüència, d'una banda, de l'increment de les despeses d'administració com a resultat de l'aposta del Grup pel creixement orgànic amb l'obertura de dues noves oficines i amb la creació d'un Agile Center, l'objectiu del qual és oferir una nova versió de l'atenció personalitzada als nostres socis a través d'un nou model de gerència de comptes, Gerent Agile; i, de l'altra, de l'increment de la despesa per amortització a causa, principalment, de l'activació dels contractes de lloguer d'oficines pel valor actual dels pagaments per arrendament pendents fins a l'acabament de cada contracte, que s'amortitzen, linealment, durant la seva vida, d'acord amb allò que estableix la Circular 2/2018 del Banc d'Espanya sobre arrendaments, que va entrar en vigor l'1 de gener de 2019.

El resultat de les diferents magnituds exposades anteriorment ha permès situar, al tancament de l'exercici 2019, la **ràtio d'eficiència** en el 69,67 % (enfront del 76,01 % de l'exercici anterior).

El **net de les provisions i del deteriorament del valor dels actius** financers s'ha situat, durant l'exercici 2019, en 218 milers d'euros. El nivell baix de dotacions respecte a l'increment de la cartera de crèdit a la clientela respon, bàsicament, a la bona evolució de l'actualització de les taxacions dels actius aportats com a garanties d'operacions creditícies, així com a la reclassificació de determinades operacions en funció del seu nivell de risc i a la recuperació d'operacions fallides.

■ RESULTATS INDIVIDUALS DE LES ENTITATS DEL GRUP

Tot seguit, es mostra l'evolució dels resultats de **Caixa d'Enginyers** i de les **filials** del Grup, així com de l'entitat associada **Norbolsa**, entitat en què Caixa d'Enginyers manté una participació del 10 % amb l'objectiu de potenciar els serveis prestats actualment als socis en l'àmbit dels mercats de valors, línia de negoci estratègica del Grup.

RESULTATS DE LES ENTITATS DEL GRUP	2019	2018	Variació (abs)	Variació (%)
Caixa de Crèdit dels Enginyers, S. Coop. de Crèdit (*)	8.177	9.317	(1.140)	(12,24 %)
Caixa Enginyers Gestió, SGILC, SAU	1.696	1.123	573	51,02 %
Caixa Enginyers Vida, Companyia d'Assegurances i Reassegurances, SAU	1.960	1.376	584	42,44 %
Caixa Enginyers, Operador de Bancassegurances Vinculat, SLU	555	474	81	17,09 %
Consumidors i Usuaris dels Enginyers, S. Coop. C. Ltda.	35	28	7	25,00 %
Fundació Privada de la Caixa d'Enginyers	19	14	5	35,71 %
RESULTATS DE LES ENTITATS ASSOCIADES	2019	2018	Variació (Abs)	Variació (%)
Norbolsa, SV, SA (*)	1.280	1.643	(363)	(22,09 %)

En milers d'euros.

(*) L'Entitat Dominant manté una participació a Norbolsa, SV, SA, del 10 %.

El resultat de **Caixa de Crèdit dels Enginyers** s'ha situat en 8.177 milers d'euros, la qual cosa representa una disminució del 12,24 % respecte als 9.317 milers d'euros amb què va tancar l'exercici 2018, degut, bàsicament, a un reduït marge d'interessos, derivat del manteniment dels tipus d'interès en mínims històrics, i a un increment dels requeriments de cobertures i càrregues associades al volum de negoci més gran de l'Entitat, a fi de proveir de cobertura l'activitat creditícia i de garantir tots els dipòsits admissibles pel Fons de Garantia de Dipòsits d'Entitats de Crèdit (FGDEC). Per la seva banda, l'augment del volum de negoci, combinat amb la bona evolució dels mercats, així com una activitat transaccional més gran dels socis, ha permès situar el resultat del negoci core (marge d'interessos i comissions netes menys despeses d'explotació) en 6.671 milers d'euros, fet que representa un augment d'un 44,83 % respecte als 4.606 milers d'euros amb què va tancar l'exercici 2018.

El resultat de **Caixa Enginyers Gestió**, durant l'exercici 2019, s'ha situat en 1.696 milers d'euros, la qual cosa ha representat un increment de 573 milers d'euros (un 51,02 %, en termes relatius), a causa de l'augment del patrimoni dels fons d'inversió gestionats, que ha derivat en un increment del volum d'ingressos per comissions de gestió. Aquest increment del patrimoni respon a la combinació d'un augment de les subscripcions netes i de les rendibilitats positives resultants de la gestió dels fons d'inversió.

El resultat de la **Caixa Enginyers Vida**, durant l'exercici 2019, s'ha situat en 1.960 milers d'euros, la qual cosa ha representat un increment de 584 milers d'euros (un 42,44 %, en termes relatius) a causa, bàsicament, del creixement dels seus recursos gestionats i del bon comportament del seu resultat tecnicofinancer.

■ REMUNERACIÓ ALS ÒRGANS DE GOVERN

Totes les remuneracions que perceben el Consell Rector i les comissions delegades de l'Entitat i els òrgans de govern respectius de les filials del Grup corresponen a dietes per assistència a reunions. Els òrgans de govern no perceben cap altra remuneració pel desenvolupament de les seves funcions com a membres dels esmentats consells i comissions.

Les remuneracions dels membres del Consell Rector de l'Entitat i dels òrgans de govern de les filials que formen el Grup han ascendit a 347 milers d'euros, la qual cosa representa un augment del 9,81 % respecte als 316 milers d'euros de l'exercici anterior.

El Grup no té obligacions contretes en matèria de pensions o pagaments de primes d'assegurances de vida amb els membres dels esmentats òrgans de govern.

■ PROPOSTA DE DISTRIBUCIÓ DE RESULTATS

En el context actual d'incertesa generada per la crisi sanitària de la COVID-19 i les seves conseqüències econòmiques i socials publicades pels organismes internacionals i reguladors, i als efectes de complir amb la recomanació del Banc Central Europeu, del 27 de març, també adoptada pel Banc d'Espanya, de restringir el pagament de dividends (entesos com a pagaments en efectiu) i l'adquisició d'accions pròpies amb l'objectiu d'enfortir la seva solvència i proporcionar el màxim suport possible a l'economia en aquesta situació d'incertesa, així com amb la nova recomanació adoptada pel mateix Banc Central Europeu, amb data 27 de juliol, en la qual ratifica la recomanació prèviament comentada i la fa extensiva fins a l'1 de gener de 2021, sent l'esmentada recomanació novament adoptada pel Banc d'Espanya, i en la qual expressa explícitament que espera que les entitats sota la seva supervisió, fins a l'1 de gener de 2021, no adoptin cap tipus de mesura per remunerar en efectiu els seus accionistes, el Consell Rector de Caixa d'Enginyers, des d'una perspectiva de prudència financera, ha considerat necessari modificar la proposta d'aplicació de l'excedent disponible i de distribució del resultat de l'exercici 2019 de Caixa d'Enginyers, que figura en la nota 3 de les memòries dels comptes anuals individuals de l'Entitat i dels comptes anuals consolidats del Grup corresponents a l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2019, formulats pel Consell Rector el 31 de març de 2020, i deixa sense efecte l'esmentada proposta i la substitueix per aquesta.

Atès el tractament fiscal que reben els interessos pagats per les aportacions al capital social en el càlcul de la base imposable de l'Impost sobre Societats, la no remuneració de les aportacions al capital comporta una modificació del resultat de l'exercici 2019 que, al seu torn, afecta l'excedent disponible de l'exercici i, per tant, les dotacions mínimes a realitzar a la reserva obligatòria (del 50 % de l'excedent disponible de l'exercici) i al Fons d'Educació i Promoció (del 10 % de l'esmentat excedent), modificant aquest últim, novament, el resultat de l'exercici 2019. Atès l'immaterialisme de les modificacions del resultat de l'exercici 2019, el Consell Rector no ha considerat oportú reformular els comptes anuals de Caixa d'Enginyers corresponents a l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2019, formulats el 31 de març de 2020.

En aquest sentit, el Consell Rector ha considerat necessari adoptar la decisió de proposar a l'Assemblea General de Socis una nova proposta d'aplicació de l'excedent disponible i de distribució del resultat de l'exercici 2019, que consisteix a proposar un tipus d'interès a abonar per les participacions del 0 % i, per tant, no pagar interessos a les aportacions al capital amb càrrec al resultat de 2019, amb la consegüent modificació del resultat de l'exercici 2019.

De conformitat amb l'acord de no remuneració de les aportacions al capital amb càrrec al resultat de l'exercici 2019 prèviament comentat i les seves implicacions en el resultat, en la nova proposta d'aplicació de l'excedent disponible i de distribució del resultat s'ajusta la base de repartiment i s'elimina l'aplicació de part del resultat de l'exercici a remuneració de les aportacions al capital, destinant la integritat del resultat a reserva obligatòria i voluntària, cosa que enforteix la situació patrimonial de l'Entitat, d'acord amb el detall següent.

Base de repartiment-	
Resultat abans d'impostos	8.307
<i>Del qual: Fons d'Educació i Promoció</i>	(840)
Impost sobre beneficis	(743)
Total	7.564
Distribució-	
Interessos a pagar als socis per aportacions al capital	-
A reserva obligatòria	4.202
A reserva voluntària	3.362
Total	7.564

En milers d'euros.

Aquesta nova proposta de distribució del resultat porta implícita la següent proposta d'aplicació de l'excedent disponible, el qual s'obté de deduir, al resultat abans d'impostos i del Fons d'Educació i Promoció, l'impost sobre beneficis i els interessos a pagar als socis per aportacions al capital.

Excedent disponible de l'exercici	8.404
Aplicació legal de l'excedent-	
Fons d'Educació i Promoció	840
Reserva obligatòria	4.202

En milers d'euros.

Reserva de capitalització:

Se sotmet a l'aprovació de l'Assemblea General de Socis la reclassificació de part de les reserves voluntàries a una reserva indisponible, durant un termini de 5 anys, per un import de 284 milers d'euros, en concepte de reserva de capitalització, per tal d'aplicar la reducció a la base imposable de l'Impost sobre Societats, segons allò que disposa l'article 25 de la Llei 27/2014, de 27 de novembre, de l'Impost sobre Societats, que comporta un benefici fiscal de 71 milers d'euros.

■ PROPOSTA DE REVALORACIÓ DEL TÍTOL

El Consell Rector sotmet a l'aprovació de l'Assemblea General de Socis la revaloració del valor nominal del títol cooperatiu en un 4,17 %, situant-lo en 100 euros enfront dels 96 euros actuals. L'augment del valor nominal del títol cooperatiu requerirà l'autorització del Banc d'Espanya. Aquesta revaloració del títol serà sense desemborsament per part del soci i amb càrrec a reserves.